

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
(NR 95)
z dnia 5 kwietnia 2017 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 95)

5 kwietnia 2017 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Czartoryskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania projektu ustawy o ustanowieniu Krzyża Zachodniego (druki nr 1294 i 1395).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Lis** dyrektor Biura Dyrektora Generalnego Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, **Wojciech Tyciński** zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych, senator **Jan Żaryn**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jacek Karolak**, **Anna Pilarska**, **Jakub Stefański** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Grabarczyk**, **Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Witam serdecznie pana senatora Jana Żaryna. Korzystając z okazji, dziękuję za obecność pana senatora na naszych posiedzeniach dotyczących Krzyża Zachodniego.

Mamy do czynienia z ustawą, która spotkała się z sympatią i wsparciem ze strony wszystkich klubów parlamentarnych, co nie zdarza się często. Projektowana ustawa uzyskała także bardzo pozytywny oddźwięk poza parlamentem. Do projektu ustawy o ustanowieniu Krzyża Zachodniego zgłoszono w trakcie drugiego czytania jedną poprawkę, która de facto skutkuje zmianami w trzech artykułach, tzn. w preambule oraz w art. 2 i 4. Sensem wprowadzanych zmian ma być uspojnienie, jeśli można tak powiedzieć, przedmiotowego projektu ustawy z treścią ustawy, którą w tych okolicznościach można określić jako główną, czyli ustawy o orderach i odznaczeniach. Wspomniana ustawa główna, przy okazji wszystkich typów odznaczeń, prezydenckich itd., wyraźnie określa, iż odznacza się osoby. Stąd wzięła się zgłoszona poprawka. Nieuwzględnienie jej stanowiłoby wyłom w systemie przepisów dotyczących kwestii odznaczeń. Rzecz została skonsultowana z prawnikami i warto w tym miejscu powiedzieć, że sprawy mają się tak, iż należałoby zacząć od zmiany ustawy o orderach i odznaczeniach, praktycznie bowiem niemal przy każdym odznaczeniu spotykamy się z tego rodzaju problemem. Dlatego chyba nieuniknione będzie dokonanie zmiany przepisów regulujących kwestie odznaczeń wręczanych przez Prezydenta RP, ale nie tylko. Ta sama uwaga tyczy się bowiem również innych instytucji i ministerstw.

Po tym wstępie proponuję przystąpić do rozpatrzenia poprawki. Jak powiedziałem, zmienia ona preambułę, a w art. 2 stwierdza, że krzyż nadaje się osobom innej narodowości niż polska. W art. 4 nadane brzmienie określa, że: „Odnaczona osoba otrzymuje odznakę nadanego jej Krzyża i legitymację potwierdzającą nadanie Krzyża”. Dyskusję na ten temat mamy już za sobą, ale jeśli są jakieś nowe głosy w tej sprawie, to bardzo proszę.

Proszę, pan profesor Żaryn.

Senator Jan Żaryn:

Chciałbym podtrzymać moją wcześniejszą negatywną opinię na temat tej poprawki. Rozumiem oczywiście logikę prawodawcy i stanowisko Biura Legislacyjnego, że najpierw należałoby zmienić ustawę matkę, czyli ustawę o orderach i odznaczeniach poprzez wprowadzenie jednoznacznego przepisu odnoszącego się do instytucji. Wedle mojego

niedoskonałego widzenia sprawy nie jest to jednak konieczne i równie dobrze można by zaakceptować odwrotne działanie, ale naturalnie przyjmę do wiadomości werdykt, który zostanie dziś ogłoszony po przeprowadzeniu głosowania nad poprawką. Podkreślam jednak, że podtrzymuję zastrzeżenia w kwestii merytorycznej, iż bez wątplenia – z punktu widzenia pozytywnej propagandy dotyczącej wdzięczności Polaków za różnego rodzaju formy pomocy otrzymane w latach 1939–1989 – rozpatrywana poprawka utrudni szerszą realizację tego zamierzenia.

Wątpliwości merytoryczne, które zgłaszano wcześniej, przed pojawieniem się uwag o charakterze czysto legislacyjnym, polegały na tym, że pan prezydent i inne strony, które są w całą operację zamieszane, przepraszam za to słowo, czyli Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Instytut Pamięci Narodowej, mogą mieć kłopot z weryfikacją danej instytucji, która w różnych okresach mogła zachowywać się propolsko, ale czasami także antypolsko, a nagradzana odznaczeniem byłaby niejako za wszystko. Taki odbiór mógłby się pojawić wśród opinii publicznej. Moim zdaniem taki zarzut jest słuszny pod względem merytorycznym i wspomniana organizacja mogłaby w konsekwencji odznaczenia nie otrzymać, jednak wycofując cały przepis odbieramy sobie narzędzie jako takie. W związku z tym kwestia wykonawstwa i procedury wykonawczej to jedna rzecz, a kwestia legislacyjna – to zupełnie inna sprawa.

Szanowni państwo, jeżeli z punktu widzenia prawodawcy, czyli w tym przypadku Sejmu, zgłoszona poprawka jest rzeczywiście niezbędna i logiczna z punktu widzenia stanu prawnego aktualnie obowiązującego, to mogę jedynie zadeklarować, że postaram się o zmianę ustawy matki i prawdopodobnie w tej sprawie jeszcze się spotkamy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję, panie senatorze. Myślę, że byłaby to cenna inicjatywa, otwierałaby ona ważną dyskusję. Też mi się wydaje, że powinniśmy zerknąć na przepisy ustawy głównej. Mają one już swoje lata i niewykluczone, że nadszedł czas, aby się im przyjrzeć dokładniej. Musiałoby to się odbywać oczywiście we współpracy z Kancelarią Prezydenta RP. Moim zdaniem należy oczekiwać interesującej wymiany zdań na temat nowelizacji ustawy o orderach i odznaczeniach. Pan przewodniczący Wójcik, bardzo proszę.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Pan przewodniczący słusznie zauważył, że ta ustawa, a właściwie projekt ustawy przygotowany przez pana prof. Żaryna, był bardzo dobrze odbierany przez różne środowiska, dlatego uważam, że wprowadzenie tej poprawki byłoby osłabieniem procedowanej ustawy. Zamysł, który przedstawił pan prof. Żaryn, wydawał się być całościowy. Biorąc pod uwagę szczególnie charakter odznaczenia, które ma być przecież rozpowszechniane za granicą i nadawane za zasługi w niesieniu pomocy polskim obywatelom, warto byłoby posiadać wszelkie niezbędne instrumentarium do odznaczania nie tylko osób fizycznych, ale także i organizacji, które przecież również aktywnie uczestniczyły w procesie pomagania Polakom.

Uwzględniając powyższe, stoję na stanowisku, że ani Komisja, ani parlament nie powinny w tej kwestii mieć wątpliwości i przychylić się do głosu pana profesora. Przedstawiona idea była całościowa i spójna i dlatego apeluję o odrzucenie poprawki. Jej ewentualne przyjęcie spowoduje bowiem, że przynajmniej część środowisk, które niosły Polakom pomoc, nie będzie mogła zostać w odpowiedni sposób uhonorowana. Nie będzie zatem możliwe docenienie zasług, o których wiemy i które chcieliśmy przypominać.

Wysoka Komisjo, wnoszę o odrzucenie poprawki.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Pani poseł Siarkowska, bardzo proszę.

Poseł Anna Maria Siarkowska (Republikanie):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam pytanie do przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Chciałabym się dowiedzieć, z jakiego powodu, kiedy przyjmujemy ustawę o ustanowieniu Krzyża Zachodniego, nie jest możliwe jednoczesne wprowadzenie odpowiednich przepisów do ustawy matki, czyli ustawy o orderach i odznaczeniach, które pozwoliłyby na nadawanie odznaczeń organizacjom?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Zanim zabiorą głos legislatorzy, chciałbym tylko wyjaśnić, że omawiana poprawka została zgłoszona przez klub Prawa i Sprawiedliwości, a nie przez Biuro Legislacyjne. To tyle tytułem wyjaśnienia. Bardzo proszę panów legislatorów o opinię.

Poseł Anna Maria Siarkowska (Republikanie):

Panie przewodniczący, chodzi mi o wyjaśnienie kwestii prawnych. Jeżeli mówimy o tym, że trzeba zmienić ustawę matkę w tym zakresie, to czy nie byłoby możliwe wprowadzenie zmian przy okazji ustawy ustanawiającej Krzyż Zachodni?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Sławomir Osuch:

Pierwsza kwestia. Ustawa o orderach nie jest ustawą matką w takim rozumieniu, jakie stosujemy w ustawach. Ustawa o orderach i odznaczeniach jest ustawą wiodącą, ale nie jest ustawą matką.

Kwestia druga. W naszej ocenie ustawa o orderach i odznaczeniach nie wymusza rozwiązań analogicznych, zbieżnych z nią, w innych ustawach dotyczących zagadnienia orderów i odznaczeń. Świadczy o tym choćby art. 7 projektu procedowanej ustawy. Stanowi on, że w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach, z wyjątkiem art. 8 i art. 36 ust. 3. Zawsze zatem może być jakiś *lex specilis* zawarty w innych ustawach, który dotyczy podobnej problematyki. Dziękuję.

Poseł Anna Maria Siarkowska (Republikanie):

Czy dobrze pana zrozumiałam, że generalnie można by przyjąć rozwiązania pierwotnie zaproponowane przez pana prof. Żaryna i nie niosłoby to ze sobą problemów natury legislacyjnej, gdybyśmy odrzucili poprawki zaproponowane przez klub Prawa i Sprawiedliwości?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Czy są jeszcze inne pytania? Nie słyszę. Panie mecenasie, proszę o odpowiedź.

Legislator Sławomir Osuch:

Z legislacyjnego punktu widzenia nie ma przeszkód prawnych, aby przyjąć regulację ustawową w brzmieniu zaproponowanym w projekcie senackim.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej pytań. Proponuję przystąpić do głosowania. Wszystkie poprawki będziemy głosować łącznie, ponieważ de facto sprowadzają się one do tej samej kwestii.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Sekretarz Komisji Jacek Karolak:

13 posłów za, 9 posłów przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała poprawki do senackiego projektu ustawy o ustanowieniu Krzyża Zachodniego.

Pozostaje nam jeszcze dokonanie wyboru posła sprawozdawcy. Jeśli państwo pozwolicie, to zaproponuję swoją osobę, jak to miało miejsce wcześniej. Czy wyrażacie państwo zgodę? Nie słyszę sprzeciwu.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie Komisji.